

Remissyttrande över SOU 2026:33 – Vägen mot utfasning

Diarienummer KN2026/01175

Remissinstans: Elbil Sverige

Sammanfattning

Elbil Sverige välkomnar ambitionen att skapa långsiktiga och teknikneutrala styrmedel för att nå ett fossilfritt transportsystem. Vi delar utredningens bedömning att elektrifieringen kommer att vara den viktigaste vägen mot att nå Sveriges klimatmål och att en hög andel elfordon i nybilsförsäljningen är avgörande.

Samtidigt vill vi betona att omställningen måste ske på ett sätt som är ekonomiskt, socialt och resursmässigt hållbart. Fokus bör ligga på att säkerställa att nyförsäljningen av personbilar, lätta lastbilar, tunga fordon och arbetsmaskiner blir fossilfri. Det är däremot inte önskvärt att genom styrmedel tvinga hushåll eller företag att skrota fullt fungerande fordon i förtid.

En naturlig förnyelse av fordonsflottan

Sveriges fordonsflotta förnyas kontinuerligt. När nybilsförsäljningen domineras av elfordon kommer andelen fossildrivna fordon successivt att minska utan att fullt fungerande fordon behöver ersättas i förtid.

Att förkorta livslängden på fungerande fordon innebär dessutom en resursförbrukning som bör vägas mot klimatnyttan. Ett hållbart samhälle handlar inte enbart om att minska utsläppen under användningsfasen utan även om att använda resurser effektivt.

Elbil Sverige anser därför att politiken främst ska stimulera nyinvesteringar i fossilfria fordon, inte skapa ekonomiska incitament som leder till förtida utskrotning av befintliga fordon.

Långsiktiga spelregler är viktigare än kortsiktiga stöd

För både privatpersoner och företag är långsiktiga och förutsägbara spelregler viktigare än tillfälliga subventioner.

Investeringar i laddinfrastruktur, elfordon och industri sker över många år. Därför behövs stabila skatteregler, tydliga mål och en politik som inte ändras kraftigt mellan olika mandatperioder.

Offentlig sektor bör gå före

Elbil Sverige anser att staten, regionerna och kommunerna bör ha högre ambitioner än övriga samhället.

Offentliga verksamheter bör:

- ställa krav på fossilfria fordon vid nyanskaffning där tekniken finns tillgänglig,
- elektrifiera sina egna fordonsflottor snabbare,
- ställa krav på utsläppsfria transporter i offentlig upphandling,
- säkerställa att laddinfrastruktur byggs ut vid offentliga arbetsplatser och anläggningar.

Den offentliga sektorn har stora fordonsflottor och betydande inköpsvolym. Genom att gå före kan den bidra till marknadsutveckling, lägre kostnader och en snabbare teknikutveckling.

Elektrifiering ger flera samhällsvinster

Elektrifieringen innebär inte bara minskade klimatutsläpp utan även:

- lägre energianvändning,
- lägre driftkostnader,
- minskat oljeberoende,
- förbättrad luftkvalitet,
- minskat buller,
- stärkt svensk och europeisk energisäkerhet.

Dessa samhällsnyttor bör väga tungt när framtida styrmedel utformas.

Stärk konsumenternas förtroende för elfordon

För att påskynda elektrifieringen behöver konsumenternas förtroende för elfordon stärkas ytterligare. Den enskilt största oron hos många potentiella köpare gäller fortfarande batteriets livslängd och kostnader för framtida reparationer.

Elbil Sverige anser därför att regeringen bör utreda ett gemensamt krav på att alla nya elfordon som säljs till privatpersoner ska omfattas av minst **10 års garanti på högvoltsbatteri och elektrisk drivlina**. Garantin bör följa fordonet vid ägarbyte och vara fullt överlåtbar under garantitiden.

Ett sådant krav skulle öka tryggheten på andrahandsmarknaden, stärka andrahandsvärdet och göra fler hushåll beredda att välja elbil. Samtidigt skapas tydliga incitament för fordonstillverkarna att utveckla ännu mer robusta och hållbara produkter.

Stärk andrahandsmarknaden för elbilar

En fungerande andrahandsmarknad är avgörande för elektrifieringen av den svenska fordonsflottan. Majoriteten av svenska hushåll köper begagnade bilar.

Elbil Sverige anser därför att styrmedlen bör utformas så att fler begagnade elbilar stannar kvar i Sverige. Det ger fler hushåll möjlighet att välja eldrift samtidigt som omställningen blir mer ekonomiskt tillgänglig.

Bygg ut laddinfrastrukturen i hela landet

En väl fungerande laddinfrastruktur är en förutsättning för elektrifieringen.

Utbyggnaden behöver fortsätta i hela landet och särskilt prioriteras för:

- boende i flerbostadshus,
- landsbygden,
- mindre orter,
- arbetsplatser,
- publika snabbladdare längs större vägar.

Laddinfrastruktur bör betraktas som en långsiktig samhällsinvestering på samma sätt som annan transportinfrastruktur.

Utveckla kontrollbesiktningen för elfordon

Kontrollbesiktningen behöver utvecklas i takt med att fordonsflottan elektrifieras.

Elbil Sverige anser att besiktningsföretagen bör ges möjlighet att erbjuda certifierad felsökning och enklare åtgärder för elfordon i direkt anslutning till kontrollbesiktningen.

Om ett fel omfattas av fordonets garanti bör besiktningsföretaget, genom ett digitalt system tillsammans med fordonstillverkaren eller dennes auktoriserade verkstad, kunna initiera garantiärendet så att kunden får felet åtgärdat utan onödiga extra verkstadsbesök.

Kostnaden bör bäras av fordonstillverkaren när felet omfattas av garantin. Skador som uppkommit genom yttre påverkan, olyckor eller bristande underhåll ska även fortsättningsvis bekostas av fordonsägaren.

Rätt till batterihälsocertifikat (State of Health) vid försäljning och kontrollbesiktning.

Alla elbilar bör kunna få ett standardiserat batterihälsocertifikat (SoH) som visar batteriets kapacitet. Det skulle öka tryggheten på begagnatmarknaden ungefär som måtarställning och servicebok gör idag och minska osäkerheten kring begagnade elbilar.

Det tror jag skulle få stort genomslag i remissen eftersom frågan diskuteras både inom EU och av fordonsbranschen och ligger helt i linje med Elbil Sveriges arbete.

Avslutande synpunkter

Elbil Sverige stödjer målsättningen om ett fossilfritt transportsystem och bedömer att elektrifiering kommer att vara den dominerande lösningen för vägtransporter.

Vi anser dock att omställningen ska bygga på att:

- nyförsäljningen av fordon blir fossilfri,
- hushåll och företag ges långsiktiga och stabila spelregler,
- fungerande fordon inte tvingas bort i förtid,
- offentlig sektor tar ett tydligare ledarskap och går före i omställningen.

En sådan strategi ger hög klimatnytta samtidigt som den skapar bred acceptans, stärker svensk konkurrenskraft och hushåller med samhällets resurser.

För Elbil Sverige

Magnus Johansson

Ordförande